

Передмова	21
РОЗДІЛ 1.	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КРИМІНАЛІСТИКИ	
Глава 1. Загальні положення науки криміналістики	28
1.1. Сучасні уявлення про предмет криміналістики	28
1.2. Функції та завдання криміналістики	33
1.3. Система криміналістики	39
Запитання для самоконтролю	43
Глава 2. Історія криміналістики	44
2.1. Передумови виникнення науки криміналістики	44
2.2. Періодизація розвитку науки криміналістики	46
2.3. Становлення та розвиток криміналістичних установ	52
2.4. Персоналії в історії вітчизняної криміналістики	55
Запитання для самоконтролю	58
Глава 3. Методологічні засади криміналістики	60
3.1. Поняття та методології криміналістики	60
3.2. Поняття, класифікація та характеристика методів криміналістики	61
Запитання для самоконтролю	71
Глава 4. Криміналістична ідентифікація та діагностика	72
4.1. Теорія криміналістичної ідентифікації	72
4.2. Види, об'єкти, форми та суб'єкти криміналістичної ідентифікації	77
4.3. Стадії криміналістичної ідентифікації	79
4.4. Встановлення групової належності	82
4.5. Криміналістична діагностика	83
Запитання для самоконтролю	86
РОЗДІЛ 2.	
КРИМІНАЛІСТИЧНА ТЕХНІКА	
Глава 5. Загальні положення криміналістичної техніки	87
5.1. Поняття, завдання та система криміналістичної техніки	87

5.2. Суб'єкти, правові підстави та принципи застосування криміналістичної техніки	91
5.3. Засоби криміналістичної техніки	93
5.4. Методи криміналістичної техніки	99
Запитання для самоконтролю	102
4	
Глава 6. Криміналістична фотографія	104
6.1. Загальні положення криміналістичної фотографії	104
6.2. Методи криміналістичної фотографії	106
6.3. Фотографування під час проведення слідчих (розшукових) дій	119
Запитання для самоконтролю	125
Глава 7. Криміналістичний відеозапис	126
7.1. Загальні положення криміналістичного відеозапису	126
7.2. Зображувальні засоби, операторські і спеціальні прийоми криміналістичного відеозапису	128
7.3. Підготовка до відеозапису	134
7.4. Відеозапис під час огляду місця події	135
Запитання для самоконтролю	139
Глава 8. Криміналістичне дослідження слідів (трасологія)	140
8.1. Загальні положення трасології	140
8.2. Поняття сліду в трасології. Механізм слідоутворення. Класифікація слідів	142
8.3. Сліди ніг і взуття	145
8.4. Сліди транспортних засобів	151
8.5. Сліди знарядь злочину та інструментів	156
Запитання для самоконтролю	159
Глава 9. Криміналістичне дослідження слідів папілярних ліній (дактилоскопія)	160
9.1. Загальні положення дактилоскопії	160
9.2. Виявлення слідів папілярних ліній	166

9.3. Фіксація і вилучення слідів папілярних ліній	170
9.4. Дактилоскопічна експертиза	173
Запитання для самоконтролю	174
Глава 10. Криміналістичне дослідження вогнепальної зброї, патронів (боєприпасів) та слідів їх дії (судова балістика)	175
10.1. Загальні положення судової балістики	175
10.2. Вогнепальна стрілецька зброя та патрони (боєприпаси) до неї	177
10.3. Сліди використання вогнепальної зброї та механізм їх утворення ...	182
10.4. Огляд вогнепальної зброї, патронів (боєприпасів) до неї та слідів їх дії	189
Запитання для самоконтролю	193
5	
Глава 11. Криміналістичне дослідження холодної зброї та слідів її дії	194
11.1. Загальні положення криміналістичного дослідження холодної зброї	194
11.2. Поняття, класифікація та будова холодної зброї	196
11.3. Огляд холодної зброї та слідів її дії	200
11.4. Експертиза холодної зброї та слідів її дії	203
Запитання для самоконтролю	205
Глава 12. Криміналістичне дослідження вибухових речовин, пристроїв та слідів їх дії (криміналістична вибухотехніка)	206
12.1. Загальні положення криміналістичної вибухотехніки	206
12.2. Поняття, класифікація та будова вибухових речовин і пристроїв	208
12.3. Огляд місця події за фактами кримінальних вибухів	212
12.4. Вибухотехнічна експертиза	218
Запитання для самоконтролю	222
Глава 13. Криміналістичне дослідження почерку (криміналістичне почеркознавство)	223

13.1. Загальні положення криміналістичного почеркознавства	223
13.2. Ознаки почерку	226
13.3. Вимоги до порівняльних зразків почерку	230
13.4. Почеркознавча експертиза	234
Запитання для самоконтролю	237
Глава 14. Криміналістичне дослідження писемного мовлення (криміналістичне авторознавство)	
14.1. Загальні положення криміналістичного авторознавства	238
14.2. Вимоги до порівняльних зразків писемного мовлення	241
14.3. Авторознавча експертиза	245
Запитання для самоконтролю	249
Глава 15. Техніко-криміналістичне дослідження документів	
15.1. Загальні положення техніко-криміналістичного дослідження документів	250
15.2. Поняття та класифікація документів у криміналістиці	253
15.3. Види підроблення документів та способи їх виявлення	256
15.4. Підготовка матеріалів для експертного дослідження	260
Запитання для самоконтролю	269
6	
Глава 16. Криміналістичне дослідження ознак зовнішності людини (габітологія)	
16.1. Загальні положення габітології	270
16.2. Характеристика зовнішності людини	272
16.3. Словесний портрет	277
16.4. Суб'єктивний портрет	282
16.5. Портретна експертиза	287
Запитання для самоконтролю	288
Глава 17. Криміналістичне дослідження звукових слідів (фоноскопія)	
17.1. Загальні положення фоноскопії	289

17.2. Вимоги до порівняльних зразків голосу та мовлення	292
17.3. Експертиза відео-, звукозапису	294
Запитання для самоконтролю	303
Тема 18. Криміналістичне дослідження слідів запаху (одорологія)	304
18.1. Загальні положення одорології	304
18.2. Використання одорологічної інформації під час розслідування кримінальних правопорушень	308
Запитання для самоконтролю	318
Глава 19. Криміналістичне дослідження матеріалів, речовин та виробів (криміналістичне матеріалознавство).....	319
19.1. Загальні положення криміналістичного матеріалознавства	319
19.2. Поняття мікрооб'єктів та основні правила роботи з ними	322
19.3. Об'єкти та речовини біологічного походження як носії криміналістично значущої інформації	325
19.4. Експертизи окремих видів матеріалів, речовин та виробів	328
Запитання для самоконтролю	335
Глава 20. Інформаційно-довідкове забезпечення правоохоронної діяльності (криміналістична реєстрація).....	337
20.1. Загальні положення криміналістичної реєстрації	337
20.2. Криміналістичні обліки	342
Запитання для самоконтролю	352
Глава 21. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів Національної поліції України.....	353
21.1. Об'єкти та форми ведення інформаційно-аналітичних систем Національної поліції України	353
7	
21.2. Правила заповнення реквізитів електронних карток інформаційних підсистем та паперових документів обліку	359
21.3. Призначення та формування окремих інформаційних підсистем Національної поліції України	360

21.4. Кримінальний аналіз	366
21.5. Окремі інформаційні системи інших правоохоронних органів, Єдині та Державні реєстри інформаційної мережі Міністерства юстиції України	369
Запитання для самоконтролю	372
РОЗДІЛ 3.	
КРИМІНАЛІСТИЧНА ТАКТИКА	
Глава 22. Загальні положення криміналістичної тактики	373
22.1. Предмет, завдання, джерела та засоби криміналістичної тактики.....	373
22.2. Загальні положення тактики слідчих (розшукових) дій	377
22.3. Тактичний прийом, тактична комбінація, тактична операція.....	382
22.4. Слідча ситуація. Тактичне рішення і тактичний ризик. Криміналістична рекомендація	386
Запитання для самоконтролю	390
Глава 23. Криміналістична версія. Організація і планування розслідування.....	391
23.1. Поняття, сутність та класифікація криміналістичних версій	391
23.2. Етапи, методи побудови та перевірки версій	393
23.3. Загальні положення організації розслідування	396
23.4. Загальні положення планування розслідування	399
Запитання для самоконтролю	405
Глава 24. Тактика огляду.....	407
24.1. Загальні положення огляду	407
24.2. Види огляду та їх характеристика. Загальні засади огляду	409
24.3. Огляд місця події	416
24.4. Фіксація ходу і результатів огляду	420
Запитання для самоконтролю	422
Глава 25. Тактика обшуку.....	423
25.1. Загальні положення обшуку	423
25.2. Підготовка до обшуку	425

25.3. Робочий етап обшуку	429
25.4. Тактика обшуку транспортних засобів, у приміщенні та на місцевості. Обшук особи	433
8	
25.5. Фіксація ходу і результатів обшуку	436
Запитання для самоконтролю	439
Глава 26. Тактика допиту	440
26.1. Загальні положення допиту	440
26.2. Підготовка до допиту	444
26.3. Робочий етап допиту	447
26.4. Фіксація ходу і результатів допиту	451
Запитання для самоконтролю	454
Глава 27. Тактика одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб	455
27.1. Загальні положення одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб	455
27.2. Підготовка до одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб	456
27.3. Робочий етап одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб	461
27.4. Фіксація ходу і результатів одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб	467
Запитання для самоконтролю	469
Глава 28. Тактика пред'явлення для впізнання	470
28.1. Загальні положення пред'явлення для впізнання	470
28.2. Підготовка до пред'явлення для впізнання	473
28.3. Робочий етап окремих видів пред'явлення для впізнання	481
28.4. Фіксація ходу і результатів пред'явлення для впізнання	485
Запитання для самоконтролю	487
Глава 29. Тактика проведення допиту та пред'явлення	

для впізнання у режимі відеоконференції	488
29.1. Загальні положення допиту і пред'явлення для впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування	488
29.2. Підготовка до допиту та пред'явлення для впізнання в режимі відеоконференції під час досудового розслідування	490
29.3. Робочий етап допиту та пред'явлення для впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування	495
29.4. Фіксація ходу і результатів допиту, пред'явлення для впізнання, проведених у режимі відеоконференції	497
Запитання для самоконтролю	503
9	
Глава 30. Тактика слідчого експерименту	504
30.1. Загальні положення слідчого експерименту	504
30.2. Підготовка до слідчого експерименту	507
30.3. Робочий етап слідчого експерименту	512
30.4. Фіксація ходу і результатів слідчого експерименту	515
Запитання для самоконтролю	518
Глава 31. Загальні засади проведення негласних (слідчих) розшукових дій	519
31.1. Поняття, ознаки, система негласних слідчих (розшукових) дій	519
31.2. Негласні слідчі (розшукові) дії, що пов'язані з втручанням у приватне спілкування	521
31.3. Інші негласні слідчі (розшукові) дії	529
Запитання для самоконтролю	539
Розділ 32. Використання спеціальних знань під час досудового розслідування	541
32.1. Загальні положення використання спеціальних знань під час досудового розслідування	541
32.2. Призначення судових експертиз	545
32.3. Оцінка висновку експерта	552

Запитання для самоконтролю	554
Глава 33. Поліграфологія в системі спеціальних знань	555
33.1. Загальні положення поліграфології	555
33.2. Правові підстави проведення та сутність судово-психологічної експертизи з використанням поліграфа	557
33.3. Організаційні питання проведення судово-психологічної експертизи з використанням поліграфа	560
33.4. Оформлення результатів судово-психологічної експертизи з використанням поліграфа	564
Запитання для самоконтролю	565
РОЗДІЛ 4	
КРИМІНАЛІСТИЧНА МЕТОДИКА	
Глава 34. Загальні положення криміналістичної методики	567
34.1. Поняття, сутність та сучасні тенденції розвитку криміналістичної методики	567
34.2. Класифікація та структура окремих методик розслідування кримінальних правопорушень	573
10	
34.3. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень	577
Запитання для самоконтролю	581
Глава 35. Розслідування вбивств	582
35.1. Криміналістична характеристика вбивств	582
35.2. Початковий етап розслідування вбивств	587
35.3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій	593
Запитання для самоконтролю	598
Глава 36. Розслідування заподіяння тілесних ушкоджень	599
36.1. Криміналістична характеристика заподіяння тілесних ушкоджень....	599
36.2. Початковий етап розслідування заподіяння тілесних ушкоджень	604
36.3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій	608

Запитання для самоконтролю	614
Глава 37. Розслідування зґвалтувань	615
37.1. Криміналістична характеристика зґвалтувань	615
37.2. Початковий етап розслідування зґвалтувань	619
37.3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій	623
Запитання для самоконтролю	630
Глава 38. Розслідування крадіжок	631
38.1. Криміналістична характеристика крадіжок	631
38.2. Початковий етап розслідування крадіжок	636
38.3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій	641
Запитання для самоконтролю	645
Глава 39. Розслідування грабежів та розбоїв.....	646
39.1. Криміналістична характеристика грабежів та розбоїв	646
39.2. Початковий етап розслідування грабежів та розбоїв	650
39.3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій	655
Запитання для самоконтролю	661
Глава 40. Розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів	662
40.1. Криміналістична характеристика злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів	662
11	
40.2. Початковий етап розслідування злочинів у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів	670
40.3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій	674
Запитання для самоконтролю	681
Глава 41. Розслідування порушень правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів	682

41.1. Криміналістична характеристика порушень правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів	682
41.2. Початковий етап розслідування порушень правил безпеки дорожнього руху та експлуатації транспортних засобів	686
41.3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій	691
Запитання для самоконтролю	700
Глава 42. Розслідування хуліганства	701
42.1. Криміналістична характеристика хуліганства	701
42.2. Початковий етап розслідування хуліганства	704
42.3. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій	706
Запитання для самоконтролю	714
Перелік використаних та рекомендованих інформаційних джерел	716
Відомості про авторів	747